

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 12-11-2024

Mødedato Tirsdag d. 12. november 2024 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Opdaterede klimaregnskaber.....	3
VE andel i energiproduktionen.....	5
Fastsættelse af rottegebyr 2025.....	7
Kystsikring og oversvømmelsessikring i Handbjerg.....	8
Lukket: Selskabsgørelse af Energnist.....	10
Valg af formand og næstformand fra januar 2025.....	11
Udvalgets mødekalender 2025 - ændring af møder.....	12
Lukket: Meddelelser.....	13
Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol.....	14

Punkt 1: Opdaterede klimaregnskaber

01.30.10-I00-1-23

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK

Klimaregnskabet for Holstebro Kommune som geografisk enhed er blevet opdateret med det seneste tilgængelige dataår 2022. Regnskabet er altid 1-1,5 år forskudt, da der skal samles data for et helt år og derefter behandles data af mange forskellige instanser, før det kan samles til et lokalt klimaregnskab.

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget blev præsenteret for første del omhandlende energi og transport på mødet d. 5 marts i år, i forbindelse med den årlige opdatering på implementeringen af klimahandlingsplanen.

Leverandør af regnskabet har i mellemtiden også foretaget opdateringer på energidelen, samt forbedret 2018 data, og dermed 1990 data. I det følgende er regnskab, reduktioner og målsætninger således opdateret med nyeste data og viden.

For året 2022 er den samlede årlige udledning på 537 kton CO₂e i Holstebro Kommune som geografisk område. I 2018 var udledningen på 742 kton CO₂e. Udledningen er derfor reduceret med 205 kton CO₂e fra 2018 til 2022. Det betyder at i forhold til den opgjorte udledning for 1990, er reduktionen i 2022 opgjort til at være 56,6 %. Se grafisk fremstilling i bilag 1.

Med den nye opgørelse fordeler de samlede udledninger sig som følger:

Energi 105.436 ton CO₂e (20%)
Transport 153.634 ton CO₂e (29%)
Landbrug og arealanvendelse 259.768 ton CO₂e (48%)
Affald, spildevand og industriprocesser 17.969 ton CO₂e (3 %)

70 % reduktion er målsætningen for 2030.

Byrådet har med Klimahandlingsplan 2023 besluttet, at målsætningen for Holstebro Kommunes omstilling til klimaneutralitet i 2030 er en 70% reduktion af udledningen af CO₂e ift. 1990. Byrådet har sammen med fastlæggelsen af målsætningen besluttet et indsatskatalog, som understøtter, at der indtil videre arbejdes hen mod en reduktion på 67,7 % i 2030.

De opdaterede data viser, at der kan forventes en reduktion på 64,4 % i 2030, hvis de omstillinger i samfundet, som indsatserne i klimahandlingsplanen er fastlagt til at understøtte, bliver realiseret.

Seneste data viser, at den årlige udledning fremadrettet skal reduceres med 96 kton CO₂e, før målet for det samlede indsatskatalog er indfriet og yderligere 69 kton CO₂e årligt for at nå Byrådets målsætning på 70 %. Sandsynligheden for at indfri målsætningen er således reduceret. Det skal samtidig understreges, at det målrettede arbejde med klimahandlingsplanen for at understøtte omstillingen først er igangsat med vedtagelsen af planen i 2023. Data er således at betragte som en status forud for vedtagelsen af handlingsplanen.

I bilag 2 tabel 1 fremlægges en oversigt for realiserede reduktioner mellem 2018 og 2022.

For at nå i mål skal der fortsat være fokus på at gennemføre indsatser inden for følgende områder:

- Understøtte udskiftning af fossilbiler til el, fællesmobilitet og cyklisme,
- Udfasning af forbrænding af fossilt affald,
- Udfasning af individuelle olie- og gasfyr,
- Understøtte industriens muligheder for at udfase gas og olie,
- Minimere metanudslip fra biogas og spildevand,
- Udtag af lavbundsgrunde, og
- Understøtte landbrugets grønne omstilling generelt.

I bilag 3 oplystes de indsatser, som understøtter disse fokusområder. I forbindelse med revision af planen, som igangsættes i 2026, må det forventes, at der skal fastlægges yderligere indsatser for at nå Byrådets reduktionsmål på 70% for 2030.

Natur- Miljø- og Klimaudvalget vil i foråret 2025 modtage en nærmere status på projekter og klimahandlingsplanens generelle fremdrift, således som det aftalte årshjul foreskriver.

Der kan være indsatser i indsatskataloget som er godkendt af Byrådet, som kan blive nødvendige at ændre på grund af projektet f.eks. ikke giver den forventede effekt eller en forudsat samarbejdspart springer fra, eller anden lignende grund. Sådanne projekter kan, hvis ansvarlig projektejer redefinerer projektet og kan godtgøre, at et ændret projekt fortsat vil kunne opfylde den forventede reduktion i CO₂ iht. klimahandleplanen, forelægge et sådant for det politiske udvalg, som er ansvarlig for indsatsen, for at få projektet revideret eller udskiftet. Sådanne projekter vil så blive opsamlet ifm. den revision af klimahandleplanen, som Byrådet skal lave i 2026.

Klimadataoversigten er opbygget som en hjemmeside, som har været lukket for offentligheden, mens siden har været under opsætning og i "pilotdrift". Siden er nu opdateret ift. klimaregnskab og status på indsatser. Siden virker og bruges efter hensigten, hvor den både letter klima-arbejdet i forbindelse med tekniske såvel som formidlingsmæssige opgaver. Adgangen til klimaregnskabet for Holstebro Kommune efterspørges af eksterne samarbejdspartnere, f.eks. i forbindelse med industriens grønne omstilling og fra forsyningssektoren. Teknik og Miljø anbefaler, at siden gøres offentlig tilgængelig, således at status og fremskridt kan følges af interessenter og parter som bruger data i deres arbejde med klimaspørgsmål.

Indstilling

Det indstilles over for Natur-, Miljø- og Klimaudvalget at

- orienteringen om regnskabet tages til efterretning
- klimadata-siden gøres offentligt tilgængelig på hjemmesiden

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Kasper Lauritsen (A) og Lene Dybdal (A) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Graf som viser af status for udledninger

Bilag 2 - Reduktionsoversigt

Bilag 3 - Fokusområder for nedbringelse af CO₂e-udledning

Punkt 2: VE andel i energiproduktionen

01.30.00-A00-5-24

Sagsfremstilling

AD/TM – NMK - ØK

Holstebro Kommune har siden 1990 sikret en stødt stigende andel af vedvarende energi (VE%) i det lokale energimix. Som et led i klimahandlingsplanen for Holstebro Kommune følges data på dette område og de nyeste data dækker året 2022.

Af data fremgår det, at fjernvarmen dækker ca. 75% af kommunen varmemeforbrug og heraf kommer ca. 75 % af energien fra VE eller biomasse.

For elproduktionen oversteg produktionen forbruget og kommunen som geografisk enhed var i 2022 126% selvforsynende. Det svarer til at vi eksporterede 577 TJ el eller omregnet, ca. 35.000 husstandes elforbrug om året.

Elforbruget er dog ikke konstant. Den grønne omstilling betyder at elforbruget stiger og forventes at stige væsentligt i de kommende år. Både i det private, i forsyningssektoren, transportbranchen og inden for industrien er elektrificering et effektivt virkemiddel fordi elektrificering indebærer en høj virkningsgrad og fordi den nationale målsætning går på, at alt elproduktion i 2030 vil være baseret på VE kilder. Den nationale ambition er således opsat med henblik på at mindske klimabelastning, de danske virksomheders udgifter til CO₂-kvoter og -afgifter og samtidig afkoble den danske energiforsynings afhængighed af naturgas. Med stigende krav til dokumentation af virksomheders CO₂udledning er det nuværende lokale "energimix" på lokal elforsyning baseret på mere end 100% VE, derfor også en konkurrencefordel for kommunens virksomheder.

I Holstebro Kommune forventes forbruget af elektricitet imidlertid at overstige den lokale produktion af el baseret på VE i løbet af 2025, når den nuværende udvikling i forbruget fremskrives med den nationale fremskrivning fra Klima, Energi og Forsyningsministeriet. PtX er indeholdt i den nationale fremskrivning og der regnes med en samlet kapacitet på 0,9 GW i Danmark. Denne fremskrivning tager derfor ikke højde for at Holstebro Kommune sandsynligvis vil være hjemsted for en stor del af denne kapacitet som dog forventeligt også vil blive forsynet fra havvindmølleprojekterne i Nordsøen.

Bilag 1 illustrerer nuværende VE produktion og den fremskrevne udvikling i el forbrug.

Af Kommuneplan 2021s afsnit om vedvarende energiproduktion fremgår en målsætning om at Holstebro Kommune vil udlægge områder til vedvarende energikilder der muliggør en el-produktion, der er 50 % større end det aktuelle elforbrug i kommunen.

Hvis det forventede forbrug i perioden 2025 til 2030 skal dækkes ved lokal produktion uden indeholdt PtX produktion, betyder det at der ca. skal produceres 250 TJ vedvarende energi mere hvert år frem mod 2030.

Det svarer f.eks. til, at der hvert år skal installeres 6-7 møller som de 3,6 MW møller, der står ved St. Soels syd for Tvis, på grænsen til Herning Kommune. Skal Kommuneplanens målsætning på 50% større produktion end det lokale forbrug opretholdes, vil antallet være ca. 10 møller årligt af den pågældende størrelse.

Med baggrund i status, forventningerne til udviklingen i elforbruget de kommende år og kommunens omstilling til klimaneutralitet anbefaler Teknik og Miljø, at Holstebro Kommunes fremtidige målsætning for lokal andel af VE-forsyning i elproduktionen drøftes, således en opdatering af målsætningen kan indarbejdes i det pågående kommuneplanarbejde.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Økonomiudvalget anbefaler, at arbejdet med at fastlægge en fremtidig målsætning på lokal VE andel igangsættes

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Kasper Lauritsen (A) og Lene Dybdal (A) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 elforbrug og elproduktion

Punkt 3: Fastsættelse af rottegebyr 2025

09.13.01-Ø35-1-24

Sagsfremstilling

AD/TM - NMK - ØK - BY

Reglerne for opkrævning af rottegebyr reguleres i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Den 1. januar 2025 træder ændringer i bekendtgørelsen i kraft, der bl.a. omhandler hvordan et gebyr til finansiering af rottebekæmpelsen kan fastsættes.

Den nuværende opkrævningsmodel gældende for 2024 er baseret på ejendommens areal oplyst i Bygnings- og Boligregistret (BBR) og beregnes som én sats pr. antal kvadratmeter der er bebygget.

Miljøministeriets nye opkrævningsmodel gældende for 2025 er også baseret på ejendommens areal, men anvender differentierede gebyrsatser efter størrelsen af det bebyggede areal og omfatter fortsat ikke ubebyggede grunde.

Gebyret for den enkelte ejendom består, efter den nye model, af tre dele:

- Et fast bidrag svarende til 1/3 af omkostningerne (grundtakst).
- Et bidrag for antal bebyggede kvadratmeter op til 250 kvadratmeter (sats 1).
- Et bidrag for antal bebyggede kvadratmeter over 250 kvadratmeter (sats 2), svarende til halvdelen af sats 1.

Med udgangspunkt i Holstebro Kommunes kontrakt på rotteområdet og det mindre forbrug, der har været de seneste år, foreslår Teknik og Miljø, at grundtaksten fastsættes til 30 kr. pr. ejendom, sats 1 (under 250 m²) fastsættes til 0,23 kr. pr. kvadratmeter og sats 2 (over 250 m²) fastsættes til 0,115 kr. pr. kvadratmeter.

Det betyder, at der fortsat arbejdes hen mod, at udgifter og indtægter balanceres over udbudsperioden 2023-2027, og at kvadratmeterprisen påtænkes fastsat, således at prisen forsøges holdt i ro i kontraktperioden. Som eksempel på de afledte konsekvenser i betalingen kan gives følgende:

En bebyggelse på 100 m² skal betale 53 kr. og en bebyggelse på 250 m² skal betale 88 kr. og et bebygget erhvervsareal på 2.000 m² skal betale 289 kr., jf. bilag 1.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Byrådet anbefaler:

At Holstebro Kommune fortsætter med at opkræve rottegebyret som brugerfinansieret rottebekæmpelse iht. lovens betingelser herfor, og at rottegebyret 2025 opkræves som differentierede gebyrsatser bestående af 3 dele:

- En grundtakst på 30 kr. pr. ejendom.
- Sats 1 med 0,23 kr. pr. bebygget kvadratmeter op til 250 m².
- Sats 2 med 0,115 kr. pr. bebygget kvadratmeter over 250 m².

Beslutning

Indstilling godkendt.

Kasper Lauritsen (A) og Lene Dybdal (A) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - model for beregning af rottegebyr 2025

Punkt 4: Kystsikring og oversvømmelsessikring i Handbjerg

01.24.04-G01-1-23

Sagsfremstilling

TM/KJ - NMK

På Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets møde den 15. juni 2023 blev det besluttet, at der i samarbejde med Struer Kommune opstartes et kommunalt fællesprojekt i henhold til kapitel 1a i kystbeskyttelsesloven, for fastlæggelse af kystbeskyttelsesplaner og bidragsfordeling ved Handbjerg Kystbeskyttelseslag. Den nuværende afgrænsning af Handbjerg Kystbeskyttelseslag fremgår af bilag 1.

I september 2024 har Kystdirektoratet foreslået Vestlige Limfjord, der bl.a. omfatter Venø Bugt som nyt risikoområde efter EUs oversvømmelsesdirektiv. Hvis lovgivningen vedtages, vil Kystdirektoratet i samarbejde med Holstebro Kommune lave en nærmere kortlægning af risikoområdet, herunder mere detaljerede kort over oversvømmelsesfare og risiko, senest ved udgangen af 2025. Kommunerne skal derefter frem til sidste halvdel af 2027 lave risikostyringsplaner, der tager højde for forebyggelse, fastlæggelse af sikringsniveau og beredskab. Planen skal referere til det øvrige kommunale plangrundlag, herunder kommunens klimatilpasningsplan, men også kommuneplaner, spildevandsplaner og beredskabsplaner m.fl. I bilag 2 ses forslag til risikoområder i Vestlige Limfjord i Holstebro Kommune.

I forbindelse med arbejdet med erosions- og højvandsbeskyttelse indenfor det eksisterende kystbeskyttelseslag blev der i august 2024 afholdt informationsmøde om projektet. Ejere af ejendomme nord for jernbanen i Handbjerg, ialt 189 ejendomme i Struer og Holstebro kommuner, var inviteret, og ca. 60 borgere fra Struer og Holstebro kommuner deltog. På mødet var der en overvejende positiv interesse for, at der også sættes gang i et projekt med højvandsbeskyttelse i den del af Handbjerg, som er beliggende i Holstebro Kommune. Flere fortalte om tidligere hændelser, der medførte skader på deres ejendom, samt om udfordringer med højtstående grundvand og kloakker.

På mødet blev der også rejst spørgsmål om, hvad en sikring mod oversvømmelse vil koste den enkelte grundejer. Udgiften for den enkelte grundejer kan først fastlægges, når omkostningerne til projektet og bidragsfordelingen, der fordeler udgifterne efter hvilken gavn man har af projektet, foreligger. På mødet, eller efterfølgende på email, var det muligt foreløbigt at tilkendegive interesse for at deltage i et fællesprojekt, der beskytter mod højvande/stormflod fra Limfjorden. Kommunerne har modtaget besvarelser fra 34 ejendomme, hvor 26 ejendomme svarede ja, 1 var blank, mens 7 ejendomme svarede nej til at indgå i et fællesprojekt for højvandsbeskyttelse i Handbjerg.

Det er ifølge dansk lovgivning den enkelte grundejers eget ansvar at sikre sig mod erosion og oversvømmelse. Man kan vælge at gøre det hver for sig eller sammen med andre, som i Handbjerg Kystbeskyttelseslag og digelagene ved Strandvænget samt Helleå.

Den nuværende interesse for sikring med baggrund i allerede oplevede hændelser og udsigten til flere og værre hændelser i fremtiden, sammenholdt med udpegning af Vestlig Limfjord og Holstebro Kommunes egen klimahandleplans tilsvarende udpegning af området ved Handbjerg, taler alt sammen for at fortsætte arbejdet omkring håndteringen af oversvømmelsesudfordringen i dette by-/sommerhusområde.

Teknik og Miljø anbefaler, at der først skabes et opdateret vidensgrundlag vedrørende oversvømmelsesrisikoen i Handbjerg. Der er allerede et par små digelag, som har etableret en delvis beskyttelse. Men en egentlig sikring af byen vil sandsynligvis kræve et fælles projekt, da vandet i ekstreme hændelser kan finde vej rundt om eksisterende beskyttelse. Endvidere skal der tages højde for betydningen af stigende grundvand og kloakledninger, da disse elementer også kan være af afgørende betydning for, hvordan Handbjerg kan beskyttes mod oversvømmelsesrisiko.

Som et led i det udvidede vidensgrundlag bør der fra ejere af ejendomme i de oversvømmelsestruede områder indhentes yderligere lokal viden om hvilke udfordringer med oversvømmelser, højtstående grundvand og kloakker, de allerede har oplevet.

Teknik og Miljø anbefaler derfor, at der udarbejdes en mere detaljeret projektbeskrivelse og indhentes tilbud på nærmere undersøgelser. Det anbefales endvidere, at dette sammentænkes med den forestående undersøgelse, som Kystdirektoratet vil bidrage til i forbindelse med udpegningen af Vestlig Limfjord som oversvømmelsesområde iht. oversvømmelsesdirektivet. Et opdateret vidensgrundlag skal føre til afklaring af en evt. kapitel 1a sag.

Som nævnt indledningsvist er tidsplanerne for afdækning af risiko og udarbejdelse af risikostyringsplan iht. oversvømmelsesdirektivet et forløb med afdækning af risiko i løbet af 2025 og efterfølgende udarbejdelse af konkret

risikostyringsplan inden udgangen af 2027. Det vil således tage nogle år at gennemføre arbejdet. Det vurderes imidlertid også at være en kompleks opgave, som er nødvendig at afdække nøje, hvis det skal sikres, at der kan laves en løsning, som kan garanteres at virke efter hensigten.

For ikke at forsinke den igangsatte proces for det eksisterende kystbeskyttelseslag anbefaler Teknik og Miljø en opdeling således, at det eksisterende kystbeskyttelseslag, som både skal sikre mod erosion og evt. for oversvømmelse i den del af Handbjerg, som er beliggende i Struer Kommune, fortsættes som hidtil med Struer Kommune som myndighed. Dette med baggrund i at hele den nuværende erosionsbeskyttelse er beliggende i Struer Kommune, og alene ejendommen Strandvejen 42 i Holstebro Kommune skal udbygges med erosionsbeskyttelse. Ift. oversvømmelsesbeskyttelse af ejendomme i Struer Kommune kan dette løses særskilt og efter egen beslutning i Struer Kommune uden at influere på oversvømmelsesrisiko i Holstebro Kommune. Heller ikke for ejendommen Strandvejen 42 i Holstebro, som på trods af beliggenhed i første række til vandet, er beliggende så højt, at den ikke er truet af oversvømmelse ved de oversvømmelsesscenarier, som er overvejet i forbindelse med arbejdet med kystbeskyttelse i Handbjerg.

For Holstebro Kommune vil der således alene være en myndighedsopgave i det videre arbejde med oversvømmelseskortlægning og sikring af ejendomme i Holstebro Kommune. Derudover vil Holstebro Kommune blive hørt i forbindelse med fastlæggelse af grundlaget for kystbeskyttelsen og fastlæggelsen af bidrag herfor, i den udstrækning det berører ejendommen i Holstebro Kommune.

Opdelingen som beskrevet ovenfor er drøftet med Struer Kommunes Teknik og Miljøforvaltning, som er enige i den tekniske og myndighedsmæssige opdeling.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter;

- at arbejdet med det kommunale fællesprojekt fortsætter inden for afgrænsningen af det eksisterende kystbeskyttelseslag
- at der arbejdes videre med opdatering af vidensgrundlaget om forholdene i Handbjerg, som beskrevet i sagsfremstillingen, herunder løsningsmuligheder, grundvands- og kloakforhold, samt interessen heri
- at oversvømmelsessikring af Handbjerg undersøges og afdækkes som led i det forventede arbejde omkring Vestlig Limfjord, jf. den forventede udpegning af dette areal som oversvømmelsestruet iht. oversvømmelsesdirektivet.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Kasper Lauritsen (A) og Lene Dybdal (A) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1. Handbjerg Kystbeskyttelseslag, nuværende afgrænsning

Bilag 2. Forslag risikoområder, Vestlige Limfjord, Holstebro Kommune

Punkt 5: Lukket: Selskabsgørelse af Energnist

07.00.00-P35-3-21

Punkt 6: Valg af formand og næstformand fra januar 2025

00.22.04-A30-3-24

Sagsfremstilling

AD/PMP/LKD - NMK

På baggrund af, at Karsten Filsø (F) skal vikariere i Folketinget, er der ønske om formandsskifte i perioden.

Formanden og næstformanden i udvalget har foreslået, at Finn Thøgersen (V) bliver formand og Karsten Filsø (F) bliver næstformand fra januar 2025.

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget skal på mødet tage stilling til valg af formand og evt. næstformand, jf. Styrelseslovens § 22.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager stilling til valg af formand og evt. næstformand fra januar 2025.

Beslutning

Udvalget besluttede, at Finn Thøgersen (V) bliver formand og Karsten Filsø (F) bliver næstformand for udvalget fra januar 2025.

Kasper Laurtisen (A) og Lene Dybdal (A) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Udvalgets mødekalender 2025 - ændring af møder

00.22.02-G01-13-24

Sagsfremstilling

AD/PMP/LKD - NMK

På baggrund af forespørgsel fra udvalgsformand Karsten Filsø foreslås følgende ændringer af udvalgets mødeplan 2025:

- møde den 21. januar 2025 ændres til den 20. januar kl. 13.00 - 16.30.
- møde den 4. februar 2025 ændres til den 3. februar kl. 09.00 - 12.30.
- møde den 30. april 2025 ændres til den 28. april kl. 09.00 - 12.00.
- møde den 21. maj 2025 ændres til den 19. maj kl. 12.30 - 16.00.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at godkende forslag til ændringer i mødekalender som angivet i sagsfremstillingen

Beslutning

Udvalget besluttede at ændre følgende mødedatoer:

- møde den 21. januar 2025 ændres til den 20. januar kl. 13.00 - 16.30.
- møde den 4. februar 2025 ændres til den 3. februar kl. 09.00 - 12.30.
- møde den 30. april 2025 ændres til den 28. april kl. 09.00 - 12.00.
- møde den 21. maj 2025 ændres til den 19. maj kl. 13.00 - 16.00.

Kasper Lauritsen (A) og Lene Dybdal (A) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 8: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-1-23

Punkt 9: Lukket: Underskrift af beslutningsprotokol

00.01.53-P35-1-23